

Cabòries estivals - Jesús Moncada

En qualsevol literatura occidental costaria trobar un escriptor sènior que pugui aplegar tota l'obra periodística en menys de cent pàgines. I, tanmateix, en més de trenta anys Jesús Moncada (1941-2005) ha publicat tan sols els dotze textos aplegats sota un títol tan cautelós com *Cabòries estivals*. En aquests moments d'extrema democratització de l'articulisme, el fet que un dels grans novel·listes catalans no escrigui regularment en cap publicació només es pot interpretar com una opció personal per la literatura: les novel·les de Jesús Moncada, denses i vívides, no es poden escriure a corre-cuita, entre una tertúlia televisiva i una crònica d'encàrrec.

Tanmateix, no tots els textos aplegats en aquest llibre poden ser qualificats de periodístics. Hi trobem, per exemple, el primer conte de l'autor, publicat el 1971, en què ja prefigura el *leitmotiv* del poble de Mequinensa engolit pel pantà. De fet, els textos més memorables del llibre giren entorn de la relació amb Mequinensa i l'Ebre: el relat autobiogràfic sobre el riu, la plàstica evocació dels llaguts o l'aproximació històrica a la cartografia creativa del senyor de Beaulieu, que es deixa llegir com un relat.

La sornegueria de Jesús Moncada, que apunta a la seva obra literària, s'aguditza en els textos periodístics, on ironitza a pler sobre la literatura rural o sobre les maneres de posar fi a la proliferació de poetes. Però el text més remarcable que queda fora de l'òrbita de Mequinensa és el que rememora el pas de l'autor per l'editorial Montaner i Simon, on en poques pàgines aconsegueix una concentració moral i literària com la que va atènyer amb el primer conte sobre Mequinensa.